

Tanórok, tanór.

A *tanórok* szót a Kiskunságon ma már nem használják, sőt nem is ismerik. Hogy mit neveztek annak és mi volt a feladata, azt a tanácsjegyzőkönyvek adatai segítségével, valamint az eddig egyetlen ráemlékező Horváth György, 80 éves, volt szabadszállási számadócsikós elbeszéléséből tudjuk meg.

Néhány jegyzőkönyvi adat a kunszentmiklósi községi levéltárból:

1774. „Kurutz János és Illyés János Némely Lakosoknak káposztás kertjeit megévén, azokat Szerüs kerteknek tsinálták és az általuk vett kertekkel meg nem elégedvén, azoknak árkait béhúzták s tanorkot rakván az árok helyére, azon kívül ujj árkot ástának. (17. l.)

1872. „... Márki Sándor a Szerüs kertje mellett lévő közönn az árkot bé huzván, a Tanorkot az árok helyére rakja....“ (56. l.)

1805. „Rajkó Istvány be panasolja, hogy éppen máji Napon Berta Mihály Tanórok alja meggyulladott, mely Tüz onnet támadott, mivel valaki a Tüzes perjét odavitte... Berta Mihály fia előhivattatván azt valja, hogy az ő Istállójokban Horváth Mihály tüzelvén ő vihette ki az perjét az Tanórok alá...“ (317. l.)

A tanórok ezekben az esetekben a *szállás- vagy szerüskert* kerítése. A név kiveszett, de a régi kertek kerítése ma is ugyanaz, t. i. *liciom* vagy *jázmi* (*Licium vulgare*). A liciomot két árok közé ültették (még ma is), két lécz között bekorcolták, a tövét jó magasan behányták földdel. Ha gondoltak vele, elszolgált 100 esztendeig is. A pásztorok akolt kerítettek belőle, ezt hívták *jázmiakónak*, magát a kerítést pedig *tanórnak* (egyszerű népnyelvi elvonás). Gyakran az akol korlátját ültették körül tanórral.

Ugyancsak tanórnak hívta a pásztor a *bástyaakókra* — a trágya — ízékfal tetején karók közé rakott *magasítást*, melyet *borovicskából*, vagy egymásnak *hegygel szembenálló fagallyakból* készített.

A tanórok vagy tanór — *tüskés anyagánál fogva* — védelmi célt szolgált, kerteknél állatok, pásztorépitményeknél „kétlábú tolvaj“ ellen.

Tálasi István.